

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

09 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Копірайтинг і спічрайтинг: Спічрайтинг

для студентів

Спеціальності **061 Журналістика**
Освітнього рівня **першого (бакалаврського)**
Освітньої програми **061.00.02 «Реклама і зв'язки з громадськістю»**

Київ - 2020

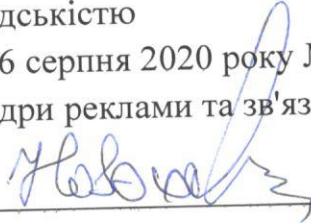
Розробник: Стадніченко О.І., кандидат політичних наук, доцент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Викладачі: Стадніченко О.І., кандидат політичних наук, доцент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Протокол від 26 серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Л.М.Новохатько

Робочу програму погоджено із гарантом освітньо-професійної програми з реклами та зв'язків з громадськістю

_____ 2020 року

Гарант освітньо-професійної програми

М.М.Нетреба

Робочу програму перевірено

_____ 2018 р.

Заступник директора Інституту журналістики з науково-методичної та навчальної роботи

О.А.Росінська

Пролонговано

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	основна	-
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	-
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90	-
Курс	2	-
Семестр	3	-
Кількість змістових модулів з розподілом	3	-
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі:		-
Аудиторні	28	-
Модульний контроль	6	-
Семестровий контроль	15	-
Самостійна робота	41	-
Форма семестрового контролю	Іспит	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс "Копірайтинг і спічрайтинг: Спічрайтинг" покликаний формувати теоретичну та прикладну бази фахівця із зв'язків з громадськістю, тому метою його вивчення є ознайомлення із структурою сучасного спічрайтингу та його місця в системі професійних комунікацій. Головна мета курсу – засвоєння сучасних теоретико-практичних основ спічрайтингу як різновиду PR-діяльності.

Завдання дисципліни передбачають такі процеси:

- розвивати *інтегральну компетентність*: Здатність виконувати складні спеціалізовані завдання в галузі журналістики, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов щодо забезпечення ефективності комунікаційної діяльності; здатність виконувати спеціалізовані завдання в галузі спічрайтингу;
- розвивати *загальні компетентності*:
ЗК-5 Самоосвітня. Здатність розвивати й підтримувати на якісному рівні професійну діяльність. Здатність до самостійної пізнавальної

діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

ЗК-7 Міжособистісна взаємодія. Готовність та здатність виконувати проекти у складі групи, брати на себе відповідальність за виконання спільних робіт.

- розвивати *фахові компетентності* спеціальності:

ФК-1 Когнітивно-професійна. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності. Здатність оцінювати отримані знання з погляду можливості їх застосування у професійній діяльності. Здатність до мультизадачності, комплексного вирішення складних багатоаспектних завдань.

ФК-7 Технологічна. Здатність формувати інформаційних контент. Володіння професійними технологіями. Знання SMM-менеджменту. Можливість використовувати відповідне програмне забезпечення в професійній діяльності і приватному житті. Володіння практичними засадами спічрайтингу. Уміння виробляти рекламні та PR-продукти (тексти, візуальні образи, публічні виступи). Можливість моделювати публічні тексти відповідно до концепцій комунікаційних кампаній.

3.Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

- знати категорійно-поняттєвий апарат спічрайтингу;
- знати стратегії та загальні тенденції формування та розвитку спічрайтингу у світі;
- володіти інструментарієм написання та оформлення ефективного спічрайтерського тексту;
- вміти критично оцінювати і розв'язувати суспільно важливі проблеми при підготовці спічрайтерського тексту;
- вміти взаємодіяти у команді.

При викладанні дисципліни задіяно Центр сучасний комунікацій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Семестровий контроль
		Лекції	Семінари	Лабораторні	Мод. контроль	Самостійна	
Модуль 1. Спічрайтинг: сутність та історія							
Тема 1. Підготовчий етап роботи спічрайтера.	10	2		2		6	
Тема 2. Підготовка першого варіанту тексту промови.	11	2		2		7	
Модульна контрольна робота №1	2				2		
<i>Разом</i>	23	4		4	2	13	
Модуль 2. Композиція тексту у спічрайтингу							
Тема 3. «Доводка» тексту промови під особу оратора.	14	2		4		8	
Тема 4. Жанри публічних промов та особливості їх композиції.	14	2		4		8	
Модульна контрольна робота №2	2				2		
<i>Разом</i>	30	4		8	2	16	
Модуль 3. Виголошення спічрайтерського тексту							
Тема 5. Спічмейкінг.	10	2		2		6	
Тема 6. Специфіка виступу перед агресивною аудиторією.	10	2		2		6	
Модульна контрольна робота №3	2				2		
	22	4		4	2	12	
Іспит	15						15
Усього за навчальним планом	90	12		16	6	41	15

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Спічрайтинг: сутність і історія

ТЕМА 1 . Підготовчий етап роботи спічрайтера.

Текст і ідея. Модель комунікативного акту: Автор - Текст - Адресат. Текстова (дискурсивна), мовна особистість. Комунікативна діяльність читача. Вплив тексту. Аналіз текстів з неявній комунікативною функцією висловлювання, прийоми маніпуляції. Проблеми типологізації медіа тексту. За категорією автора: авторські та колегіальні. За формою створення і формою відтворення: одномірні і багатомірні. Каналом поширення як тексти друкованих ЗМІ, тексти радіо, телебачення, інтернет-тексти.

ТЕМА 2. Підготовка першого варіанту тексту промови.

Моделі і модифікації прийомів. Принципи висування (контраст, повтор, квантування). Функціонування прийомів діалогічності в цілісному медіатексті в трьох координатах: семантика - освіту смислових позицій у тексті; синтагматика - операційні можливості прийому; і риторика - забезпечення ефективного діалогу автора і читача. «Нехтування кордонів» на території «норми мови».

Модуль 2. Композиція тексту у спічрайтингу

ТЕМА 3. . «Доводка» тексту промови під особу оратора.

Основні переваги викладу в медіатексті: логічність і простота - пряма послідовність викладу; ясність - передбачуваність наступних елементів тексту; точність - збіг називання автором і сприйняття читачем понять і уявлень; зв'язність - наявність у фрагментах тексту загальних мовно-понятійних елементів; зрозумілість - можливість визначити зміст; дохідливість - можливість подолати «перешкоди», що виникають при передачі інформації. Риторичне аспекту вивчення тексту: ефективна виразність. Загально текстові ефекти (ефект обманутого очікування, ефект напруги, ефект конвергенції).

ТЕМА 4. Жанри публічних промов та особливості їх композиції.

Інформаційна насиченість медіа тексту. Поняття інформативності медіатексту. Поняття напруженого і ненапруженого медіатексту. Напруженість лексична і напруженість композиційно-синтаксична. Зняття напруженості. Способи створення структурно напруженого тексту. Міра прагматичної інформації в медіатексті. Невідповідність обсягу інформації, яка є у тексті, і обсягу інформації, яка сприймається читачем. Шляхи підвищення інформаційних якостей медіатексту - інтенсивний і екстенсивний.

Модуль 3. Спічмейкінг.

ЛЕКЦІЯ 5. Спічмейкінг.

Підготовка до виступу - створення і підтримання ресурсного стану до, під час і після виступу. Ефектний виступ - баланс спонтанності (імпровізаційності) і структури (дотримання плану); швидке переконання аудиторії. Прийоми сценічної мови - голосовий і пластичний тренінг для посилення емоційного враження у аудиторії. Невербальні (паралінгвістичні) прийоми - фонаційного (інтонація, паузи, смислові акценти, маркування і т.д.) і кінетичні (міміка, жести, пози та ін.) Композиційні прийоми - структура викладу поглядів: звернення до слухача (вітання), вступ, основна частина (інформація і сильні приклади), кульмінація, підведення підсумків, фінал-напуття.

ТЕМА 6. Специфіка виступу перед агресивною аудиторією.

Навички професійного спічрайтера: освіченість, високий рівень мовної компетентності й комунікативної культури; навички роботи з текстами, гарна ерудиція й загальна культура; моральна гнучкість, широкий кругозір й моральність; соціальна активність й особистісна відповідальність; лояльне ставлення до замовника-спікера, який буде виголошувати текст; нестандартний підхід, креативне мислення під час рішення непростих завдань; гарна витримка, терпіння й динамічне мислення для миттєвої реакції на зауваження замовника.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна к-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2

Відвідування лабораторних занять	1	2	2	4	4	2	2
Робота на лабораторному занятті	10	2	20	4	40	2	20
Самостійна робота	5	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом:			59		81		59
Максимальна кількість балів	199						
Розрахунок коефіцієнта	$199 : 60 = 3,32$						

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Модуль I. Спічрайтинг: сутність і історія.

1. Складіть текст новорічного привітання, призначеного для виголошення в одній із запропонованих аудиторій: дітей віком до 7 років; студентів; пенсіонерів; військових.

2. Дослідити зразки спічрайтерського тексту, проаналізувати його особливості, виокремити його структуру.

Модуль II. Композиція тексту у спічрайтингу.

3. Публічна імпровізація як проблема політичного і ділового спічрайтингу.

Завдання: На основі вивчення матеріалів і літератури, розробити рекомендації до імпровізаційної промови.

4. Спічрайтинг і чорна риторика.

Завдання: знайти і навести приклади прийомів чорної риторики, які слід ідентифікувати спічрайтеру, і способи їх нейтралізації.

Модуль III. Спічмейкінг.

5. Політичний спічрайтинг в міжнародних відносинах.

Завдання: Розкрийте специфіку політичного спічрайтингу в міжнародних відносинах.

6. Діловий і юридичний спічрайтинг: особливості і секрети успіху.

Завдання: Розкрийте специфіку ділового спічрайтингу .

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Контрольна модульна робота включає 5 завдань.

Критерії оцінювання:

Кожне з питань для перевірки самостійно виконаних завдань - 5 б. (макс.), для цього вони мають відповідати наступним критеріям: відповідність змісту; повнота і ґрунтовність викладу; доказовість і логічність викладу; термінологічна коректність; здатність до обґрунтування висновків; володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумкове оцінювання знань студентів з модуля «Спічрайтинг» відбувається у межах екзамену з дисципліни «Копірайтинг і спічрайтинг». Студенти виконують завдання, які включають теоретичний і практичний компоненти – 20 балів.

Критерії оцінювання завдання :

- глибоке знання теорії і практики спічрайтингу ;
- ґрунтовне знання термінологічного апарату спічрайтингу ;
- повнота і змістовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

1. Охарактеризуйте спічрайтинг як напрямок PR-діяльності.
2. Охарактеризуйте види публічних виступів.
3. Поясніть поняття риторичного ідеалу.
4. Розкрийте особливості софістики, її теоретичних засад.
5. Проаналізуйте метод маевтики Сократа.
6. Охарактеризуйте закони риторики. Загальна характеристика.
7. Наведіть логічні основи риторики.
8. Поясніть літературні якості медіатексту. Мовні норми.
9. Обґрунтуйте використання фактів та статистики при підготовці усного публічного виступу.
10. Охарактеризуйте цитати, їх роль та способи використання в промові.

11. Наведіть форми підготовки промови.
12. Проаналізуйте композицію промови.
13. Поясніть поняття аргументу та розкажіть про аргументативні уловки.
14. Розкажіть про красномовні стилістичні засоби. Тропи та їх види.
15. Наведіть художні прийоми при підготовці публічного виступу.
16. Поясніть поняття адаптації оратора і аудиторії, характер взаємин між ними.
17. Розкажіть про дебати як різновид полеміки.
18. Охарактеризуйте правила виступу перед агресивною аудиторією.
19. Поясніть термін «невербаліка публічного виступу».
20. Вкажіть найпоширеніші помилки ораторів.
21. Наведіть прийоми написання текстів спічрайтерами.
22. Проаналізуйте специфіку відповідей на запитання у публічному виступі.
23. Охарактеризуйте вступ у публічному виступі: цілі і структура.
24. Розкажіть про особливості підготовки основної частини у публічному виступі.
25. Розкажіть принципи побудови висновків у публічному виступі.

ОРІЄНТОВНІ ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Проведіть аналіз виступів президентів, прем'єр-міністрів, інших відомих діячів України, США та Європи .
2. Проаналізувати виступ публічної особи щодо використання різних типів мовлення (монолог, монолог з елементами діалогізації).
3. Напишіть промову, використовуючи тропи, вислови на тему прислів'я: «Добре ім'я краще багатства» або «Де мало слів – там більше правди».
4. Підготуйте промову по контрасту: «Харків та Львів – дві столиці України».
5. Підготуйте аргументаційну промову на тему: «Соціальні мережі: добро чи зло?»
6. Підготуйте промову з використанням повторів на тему: «Де мало слів – там більше правди».
7. Підготуйте агітаційну, мітингову промову на тему: «Проблеми молоді сьогодні».

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
відмінно	100-90
дуже добре	82-89
добре	75-81
задовільно	69-74
достатньо	60-68
незадовільно	0-59

7. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Зеленин В. Основы политического спичрайтинга. – К., 2019. – 212с.
2. Кривонос А.Д. Основы спичрайтинга. Учебное пособие для студентов отделений связей с общественностью. — СПб., 2003. — 56 с.
3. Кушнер Малькольм. Умение выступать на публике для чайников. 2-е изд. — М.: Вильямс, 2006. — 368 с.
4. Кузнецов П. А. Копирайтинг і спичрайтинг: Ефективні рекоамніе і пиар технології. – М., 2011. – 260с.
5. Масюк В.В. Юридический спичрайтинг: как извлечь выгоду из своей речи. – М.: Право. – 2020. – 272с.
6. Ораторське мистецтво: Навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл. юрид. спец. Видання друге /Н.П. Осипова, В.Д. Воднік, Г.П. Клімова та ін. За ред. професора Н.П. Осипової. — Х.: Одіссей, 2006. — 144 с.
7. Салтыкова М.В. Спичрайтинг (Культура речи. Стилистика. Риторика): Учебное пособие. – М.: МГУКИ, 2014. – 128 с.
8. Стернин И.А. Практическая риторика в объяснениях и упражнениях для тех, кто хочет научиться говорить. - Воронеж: «Истоки», 2011.

Додаткова література:

1. Аристотель. Риторика. Поэтика. – Москва, Лабиринт, 2000.

2. Андерсон К. TED TALKS. Слова меняют мир : первое официальное руководство по публичным выступлениям / Крис Андерсон»: Э; Москва; 2016. С.10-12.
3. Аннушкин В. И. Риторика. Вводный курс : учебное пособие для вузов. -М.: Флинта, 2011.
4. Куліш А.П. Практика PR по-українському. К.: 2005. – 336 с.
5. Лейн Б. Одержимость или переворот в сфере коммуникаций GE. – М., 2008. – 64с.
6. Дж.Хьюмс Секреты великих ораторов. – М., 2013. – 304с.

8. Навчально-методична карта дисципліни "Спічрайтинг"

Разом: 90 год., лекції – 12 год., лабораторні заняття – 16 год., модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 41 год., частина комплексного іспиту – 15 год.

Модуль	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III	
Назва модуля	Модуль 1. Спічрайтинг: сутність і історія.		Модуль 2. Композиція тексту у спічрайтингу.		Модуль 3. Виголошення промови.	
К-сть балів за модуль	59		81		59	
Лекції	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.
Теми лекцій	Підготовчий етап роботи спічрайтера	Підготовка першого варіанту тексту промови	Доводка тексту промови під особу оратора.	Жанри публічних промов та особливості їх композиції	Спічмейкінг	Специфіка виступу перед агресивною аудиторією
Відвідування лекцій	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми практичних занять (ПЗ)	Тема 1. Підготовчий етап роботи спічрайтера	Тема 2. Підготовка першого варіанту тексту промови	Тема 3. Доводка тексту промови під особу оратора.	Тема 4. Жанри публічних промов та особливості їх композиції	Тема 5. Спічмейкінг	Тема 6. Специфіка виступу перед агресивною аудиторією
Відвідування ПЗ / робота ПЗ	1 + 10 = 11 балів	1 + 10 = 11 балів	2 + 20 = 22 балів	2 + 20 = 22 балів	1 + 10 = 11 балів	1 + 10 = 11 балів
Самостійна робота	СР №1 5 балів	СР №2 5 балів	СР №3 5 балів	СР №4 5 балів	СР №5 5 балів	СР №6 5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	
Всього за результатами поточної роботи	199					